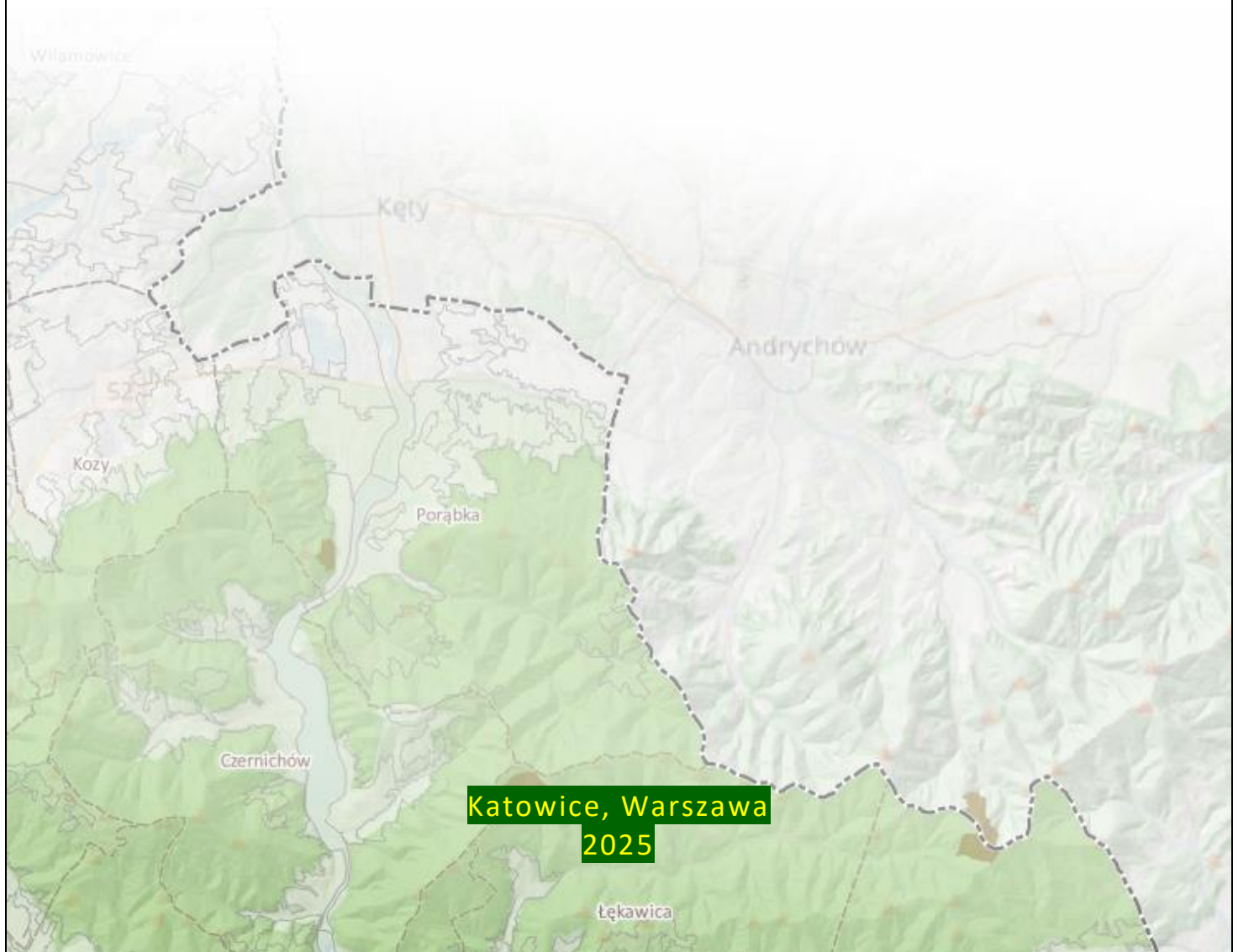

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZY OBSZARU CHRONIONEGO

Nazwa obszaru: Park Krajobrazowy Beskidu Małego

Forma ochrony: Park Krajobrazowy

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w
Warszawie

(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła
Techniczna)

w Katowicach

(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

1 METRYCZKA OBSZARU CHRONIONEGO

Nazwa obszaru lub obiektu	Park Krajobrazowy Beskidu Małego
Forma ochrony	Park Krajobrazowy
Akt prawny powołujący (pierwotny)	Rozporządzenie Nr 9/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 9, poz.110) Rozporządzenie Nr 23/98 Wojewody Bielskiego z dnia 17 grudnia 1998 r.
Akt prawny powołujący (aktualny) ¹	Jw.
Cele ochrony	Park jest obszarem chronionym ze względu na szczególne wartości przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Beskidu Małego, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.
Nazwa mezoregionu	Kotlina Żywiecka Pogórze Śląskie Beskid Mały
Położenie administracyjne (gminy woj. śląskiego)	Bielsko-Biała Czernichów Gilowice Kozy Łękawica Łodygowice Porąbka Ślemień Wilkowice Żywiec
Powierzchnia (ha)	16 474,25 (wg danych GIS dla woj. śląskiego)

Wykaz jednostek krajobrazowych zidentyfikowanych w obrębie obszaru lub obiektu chronionego (z oznaczeniem krajobrazów priorytetowych – jeśli występują):

ID	PODTYP	PRIORYTET
1373	8c	NIE
1378	8c	NIE
1379	6b	NIE
1385	6c	NIE
1387	6b	NIE
1389	6g	NIE
1390	6c	NIE
1396	6b	NIE

1472	6c	NIE
1587	8c	NIE
1591	11a	TAK
1597	8c	NIE
1660	3b	TAK
1663	6b	NIE
1666	8d	NIE
1668	3b	TAK
1669	8c	NIE

1671	6c	NIE
1672	6c	NIE
1673	6c	NIE
1674	11a	NIE
1675	6c	NIE
1676	6c	NIE
1677	6c	NIE
1679	6c	NIE
1681	8c	NIE

¹ W charakterystyce podano dane wg stanu na dzień opracowania. Aktualizowany centralny rejestr form ochrony przyrody prowadzi Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (<https://crfop.gdos.gov.pl/>)

1682	6c	NIE
1683	6c	NIE
1685	6c	NIE
1688	6b	NIE
1689	6c	NIE
1690	6c	NIE
1691	6c	NIE
1692	8c	NIE
1694	6c	NIE
1698	6c	NIE
1700	6b	NIE
1703	11a	NIE

2 ZAGROŻENIA

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia (odbiorca presji) dziedzina lub dział	Kod zagrożenia	Rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (0–12 pkt.)	ID jednostek, w których występuje zagrożenie
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.4.	Eksploracja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1, VI.3	W	1-10	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700
	A.1.7.	Erozja gleb	III.1, III.4, VI.1-2	W	1-8	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1591, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700, 1703
	A.1.8.	Wykopy, nasypy, obwałowania kopce	I, II, III, I.1-2	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	A.1.9.	Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	I, III.4, IV.2, VI.1-5	W	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	A.1.11.	Likwidacja naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości	I, III.4, IV.2, VI.1-5	W	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	A.2.1.	Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	III.1-2, IV.1-2	W	1-9	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1675, 1676, 1677, 1679,

A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły						1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700
	A.2.2.	Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	I, II, III, VI	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	A.2.3.	Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	III.1.2	W	1-12	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700
	A.2.4.	Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.4, III.1.2, VI.1-2	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	A.2.5.	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	I, II, III, VI.1-2	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.1.	Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	I, III.1, III.2, III.4, VI.1-2	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	A.3.2.	Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I, II, III, VI.1-2	W	1-9	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1591, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700, 1703
	A.3.3.	Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	I, II, III, VI	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703

	A.3.5.	Zmniejszanie się różnorodności biologicznej	I, III.1, III.2, III.4,	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1.	Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I, II, VI.1-2	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	B.1.2.	Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	I, II, VI.1-2	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	B.1.3.	Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	I, II, III, VI.1-5	W	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1.	Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V	W	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	B.2.2.	Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu	I, II, VI.1-2	W	1-12	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	B.2.3.	Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleni)	I, II, VI	W	1-12	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego

B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.3. Obszary rolnicze	B.3.1.	Zanikanie tradycyjnych upraw charakterystycznych dla określonych regionów	III	W	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	B.3.2.	Zanikanie charakterystycznego przestrzennego układu pól, zadrzewień oraz miedz, w postaci szachownicy pól, układu łańcowego, niwowego itp., stanowiącego wyróżnik regionu – tekstury i faktury krajobrazu	III	W, Z	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.1.	Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	I, II, III, IV, V, VI	W, Z	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	C.1.2.	Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	I, II, III, IV, V, VI	W, Z	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	C.1.3.	Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I, II, III, VI.1-2	W, Z	1-6	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	C.1.4.	Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4	W, Z	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.2 Walory estetyczne	C.2.3.	Zarastanie roślinnością drzewiastą i krzewiastą ostańców skalnych i ruin zamków oraz muraw kserotermicznych, zamykanie komponowanych historycznych	III.1.2, IV.1-2	W, Z	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703

		widoków, panoram i wnętr krajobrazowych itp.				
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3 Tożsamość miejsca	C.3.2.	Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	I, II, III, IV, V, VI	W, Z	1-9	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.1. Walory akustyczne	D.1.1.	Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2, II.3	W, Z	1-6	1660, 1663, 1668, 1669
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1.	Zanieczyszczenie terenu odpadami	I, II, III, V.1, VI.4	W, Z	1-6	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	D.3.2.	Zanieczyszczenie powietrza	I.2, I.4, II.3	W, Z	1-8	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703
	D.3.3.	Zanieczyszczenie wód	I, II, III, VI-2	W, Z	1-6	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703

3 REKOMENDACJE

Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów obrębem form ochrony przyrody	Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów, w obrębie obszarów chronionych	Kody ID jednostek, dla których występują rekomendacje lub wnioski	Potencjalny adresat realizacji
Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	Kontrola i eliminacja miejsc nielegalnej eksploatacji surowców mineralnych poprzez egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa w przedmiotowym zakresie. Rekultywacja terenu po zakończeniu legalnej eksploatacji. Pozostawianie części odsłoniętych ścian skalnych i półek eksploatacyjnych dla geoochrony. Pozostawianie części odsłoniętych ścian skalnych i półek eksploatacyjnych do naturalnej sukcesji ekologicznej umożliwiającej np. wykształcenie się zbiorowisk naskalnych, muraw kserotermicznych lub napiaskowych. Uwzględnienie struktur i funkcji geoekologicznych terenów poeksploatacyjnych w rekultywacji i zagospodarowaniu. Niedopuszczanie do eksploatacji złóż, dla których przed uchwaleniem audytu krajobrazowego nie wydano koncesji na eksploatację	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700	WIOŚ, starostwa powiatowe, marszałek województwa, gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Erozja gleb	Ochrona przed procesami erozyjnymi podczas projektowania, wykonywania i użytkowania tras narciarskich, szlaków i ścieżek turystycznych. Nieprzekształcanie użytków zielonych w grunty orne, zwłaszcza na terenach najbardziej narażonych na erozję o nachyleniu większym niż 10 %. Utrzymywanie i/lub wprowadzanie lasów, zadrzewień, pasów zieleni i/lub miedz mających funkcje przeciwoerozyjne z uwzględnieniem obecnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Stosowanie technicznych metod ograniczania erozji. Uwzględnianie ochrony przed erozją przy wyznaczaniu i eksploatacji szlaków zrywkowych w lasach	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1591, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700, 1703	rolnicy, gminy, Lasy Państwowe, właściciele i zarządzający infrastrukturą rekreacyjno-wypoczynkową
Wykopy, nasypy, obwałowania, kopce	Planowanie i realizacja obiektów budowlanych w sposób uwzględniający przepisy chroniące naturalne ukształtowanie terenu. Nieprowadzenie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Ograniczanie do niezbędnego minimum powstawania trwałych wykopów i nasypów zmieniających ukształtowanie terenu, w szczególności przy realizacji inwestycji celu publicznego.	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690,	gminy, starostwa powiatowe, ZPKWŚ, właściciele i użytkownicy terenu

		1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	
Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	Wyłączenie z zabudowy i innych form działalności dewastującej cenne formy rzeźby terenu. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobliwych form rzeźby terenu, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie formy geomorfologicznej i jej przedpola widokowego. Ochrona prawna form najcenniejszych oraz ich zachowywanie w procesach i dokumentach planowania przestrzennego	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Likwidacja naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości	Wyłączenie z zabudowy i innych form działalności dewastującej cenne stanowiska i osobliwości geologiczne. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobliwych stanowisk geologicznych, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie stanowiska oraz jego zabezpieczenie przed zniszczeniem. Ochrona prawna stanowisk najcenniejszych oraz ich zachowywanie w procesach i dokumentach planowania przestrzennego	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	Ograniczenie odpływu wód metodami naturalnymi, a gdzie jest to uzasadnione również technicznymi, z uwzględnieniem konieczności ochrony innych walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Zaniechanie procesów osuszania bagien i torfowisk, w tym w szczególności melioracji odwadniających. Dążenie do przywracania, tam gdzie nie stoi to w sprzeczności z aktualnym lub planowanym zagospodarowaniem warunków hydrologicznych odpowiednich do naturalnego procesu odtworzenia się bagien i torfowisk i charakterystycznej dla nich roślinności	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700	ZPKWŚ, zarządcy cieków i rowów, Lasy Państwowe, rolnicy
Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk łądowych	Ograniczanie fizycznej i chemicznej degradacji siedlisk łądowych poprzez minimalizację przeznaczania terenów do zabudowy poza wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy, utrzymywanie metodami odpowiednimi do występujących uwarunkowań dróg, szlaków turystycznych i ścieżek utrudniającymi degradację przyległych terenów z naturalną roślinnością leśną i nieleśną.	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690,	rolnicy, Lasy Państwowe, gminy

	Ograniczanie intensywności mechanizacji produkcji rolnej i leśnej niszczącej naturalne właściwości gleb, w tym ograniczanie nadmiernego wykorzystania środków ochrony roślin i nawozów. Realizacja programów rolno-środowiskowo-klimatycznych	1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	
Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych na zbiorowiska zaroślowe i leśne	Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk górskich. Przywracanie, tam gdzie jest to możliwe, ekstensywnego użytkowania dawnych łąk i pastwisk, które ulegają przekształceniom w kierunku zbiorowisk leśnych. Przeciwdziałanie zarastaniu muraw naskalnych, napiaskowych i kserotermicznych, nieleśnych młak, torfowisk oraz bagien	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700	rolnicy, Lasy Państwowe
Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	Zachowanie poza zwartymi obszarami zabudowanymi struktury typowego dla obszarów górskich mozaikowego krajobrazu otwartego, w szczególności ekosystemów łąk, pastwisk, muraw kserotermicznych i napiaskowych, źródlisk, bagien, młak, torfowisk, liniowych, obszarowych i punktowych zadrzewień, naturalnych koryt cieków, okresowych i stałych zbiorników wodnych. Wyłączenie z zalesień cennych siedlisk nieleśnych. Zapewnienie organizmom saproksylicznym zróżnicowanego rodzajowo materiału żywicielskiego poprzez pozostawianie martwych drzew, korzeni, konarów, gałęzi, wierchołków, itd., w różnym stopniu rozkładu: materiał obumierający, martwy, wstępnie rozkładający się i butwiejący oraz w różny sposób rozmieszczonego przestrzennie: drzewa stojące, leżące, zawieszane, złomy, karpy, itd. Nieusuwanie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz drzew zamierających i dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia. Realizacja programu ochrony i odtwarzania zadrzewień śródpolnych oraz przydrożnych. Obejmowanie najcenniejszych drzew i alej ochroną prawną jako pomników przyrody	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, użytkownicy terenów nieleśnych, Lasy Państwowe
Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	Koncentracja zabudowy w zwartych strukturach osadniczych i infrastruktury w pasach infrastruktury; preferowanie rozwoju zabudowy w lukach wśród zabudowy istniejącej oraz jako kolejne linie zabudowy, każdorazowo jednak z dostosowaniem do historycznego układu przestrzennego wsi lub miast. Stosowanie architektury zabudowy uwzględniającej elementy wzorowane na lokalnych formach architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, mała architektura, zieleń przydomowa).	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690,	gminy, starostwa powiatowe

	Zharmonizowane z krajobrazem przyrodniczym planowanie i zagospodarowanie przestrzenne ograniczające rozpraszanie zabudowy i infrastruktury technicznej	1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	
Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	Ograniczanie niszczenia i fragmentacji ekosystemów przyrodniczo cennych. Ograniczanie presji urbanistycznej, w szczególności związanej z rozpraszaniem zabudowy. Utrzymanie łąk i pastwisk jako trwałych użytków zielonych między innymi w wyniku wdrażania stosownych pakietów programów rolno-środowiskowo-klimatycznych. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk uwzględniające zachowanie cennych gatunków roślin i zwierząt związanych z tym typem ekosystemu. Koszenie i karczowanie, a następnie poddanie trwałemu użytkowaniu ekstensywnemu łąk nieużytkowanych z postępującą degradacją związaną z rozwojem roślinności ruderalnej i inicjalnych form zadrzewień	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, rolnicy
Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	Dążenie do ograniczenia fragmentacji i geometryzacji siedlisk naturalnych i seminaturalnych w procesach planowania przestrzennego oraz projektowania i realizacji obiektów budowlanych	1379, 1385, 1387, 1388, 1390, 1396, 1472, 1591, 1660, 1663, 1664, 1668, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1694, 1698, 1700, 1703	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	Uwzględnienie połączeń ekologicznych w polityce przestrzennej gmin, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie i rozwój sieci korytarzy ekologicznych. Likwidacja istniejących, ograniczanie powstawania nowych oraz minimalizacja metodami przyrodniczymi i technicznymi negatywnego oddziaływania newralgicznych barier w obrębie korytarzy ekologicznych. Planowanie i realizacja gospodarki leśnej w sposób uwzględniający wymagania migracyjne cennych i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Planowanie i zagospodarowanie struktury przestrzennej krajobrazów otwartych, w tym przeciwdziałanie zamian łąk i pastwisk na grunty orne, zwiększenie udziału mikrosiedlisk wodnych i podmokłych, zachowanie istniejących układów zadrzewień, zwiększanie liniowych struktur zadrzewieniowych	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe, zarządcy dróg,
Zmniejszenie się różnorodności biologicznej	Zwiększanie liczby i różnorodności nisz ekologicznych dla różnych ekologicznie grup gatunków naturalnych poprzez: - pozostawianie w odnawianych oddziałach leśnych kęp starodrzewu o powierzchni co najmniej 5 arów do naturalnego rozpadu, sukcesywną przebudowę drzewostanów	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669,	gminy, ZPKWŚ, Lasy Państwowe,

	<p>uwzględniając warunki siedliskowe; zachowanie występujących i wprowadzanie nowych gatunków domieszkowych i biocenotycznych, stosowanie nisko intensywnych rębni, zwiększenie udziału martwego drewna, w tym zwłaszcza grubego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozostawianie na terenach leśnych drzew biocenotycznych: martwych, dziuplastych, przestoi; pozostawianie drzew martwych i dziuplastych również poza terenami leśnymi, - stopniową przebudowę drzewostanów leśnych uwzględniającą tendencje i kierunki naturalnej sukcesji ekologicznej, w tym będące efektem zmian klimatycznych, - uwzględnienie przy planowaniu gospodarki leśnej zróżnicowania wynikającego z występujących w górach pięter klimatyczno-roślinnych i potencjalnej roślinności naturalnej, - zachowanie i zwiększanie w krajobrazie liczby i powierzchni ekosystemów o skrajnych warunkach wilgotnościowych, w tym bagien, torfowisk, młak, terenów okresowo zalewanych wodami, nieużytków gruntów ornych, nasłonecznionych skarp, itp.; niedopuszczanie do ich zabudowy lub zalesień, - zachowanie i zwiększanie w krajobrazach otwartych miedz, zadrzewień liniowych, obszarowych i pojedynczych, - zachowanie i ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk oraz zwiększanie ich zasięgu przestrzennego, - zwiększanie naturalnej retencji wodnej. <p>Prowadzenie reintrodukcji i kontrolowanych introdukcji gatunków cennych; Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, w szczególności w obrębie dolin rzecznych i ekosystemów innych niż grunty orne. Zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych na terenach zabudowanych oraz realizacja zieleni wysokiej i niskiej z gatunków rodzimych</p>	<p>1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703</p>	
<p>Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje</p>	<p>Zastosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa), a także lokalne formy urbanistyczne nawiązujące do zabytkowych.</p> <p>Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych.</p> <p>Zwiększenie nadzoru przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz przez powiatowych inspektorów nadzoru nad zagospodarowaniem zabytkowych układów</p>	<p>1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703</p>	<p>gminy, WKZ, powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego, ZPKWŚ</p>

	przestrzennych. Zachowanie cech architektury regionalnej poprzez tworzenie odpowiednich podstaw prawa miejscowego oraz ich promocję. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja		
Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	Rekomendacje jak dla zagrożenia: Zaburzenie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, WKZ, powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego, ZPKWŚ
Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	Zwiększenie nadzoru przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz przez powiatowych inspektorów nadzoru nad obszarami występowania stanowisk archeologicznych. Uwzględnienie przy planowaniu przedsięwzięć lokalizacji stanowisk archeologicznych i konieczności ich ochrony	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	WKZ, powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego
Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	Zwiększenie nadzoru przez gminy, służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz przez powiatowych inspektorów nadzoru nad zagospodarowaniem zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych. Zwiększenie środków finansowych na ochronę dziedzictwa kulturowego. Aktualizacja gminnych ewidencji zabytków i wprowadzanie do nich obiektów mających istotne i warte zachowania cechy zabytkowe; w przypadku braku ewidencji jej założenie. Wprowadzanie do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stref ochrony konserwatorskiej, obiektów zabytkowych z gminnej ewidencji zabytków oraz odpowiednich zapisów chroniących zabytki i układy w warunkach racjonalnego zagospodarowania	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, WKZ, powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego
Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno-	Przeciwdziałanie stosowaniu materiałów i obiektów degradujących zespoły architektoniczno-krajobrazowe poprzez wprowadzanie do planowania i projektowania standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669,	gminy, starostwa powiatowe, ZPKWŚ, właściciele i

krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu	lokalne formy architektoniczne (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa)	1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	użytkownicy nieruchomości
Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	Wykorzystanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego standardów architektoniczno-urbanistycznych nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa). Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych. Zachowanie cech architektury regionalnej poprzez tworzenie odpowiednich podstaw prawa miejscowego oraz ich promocję. Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, WKZ, starostwo powiatowe, ZPKWŚ
Zanikanie tradycyjnych upraw charakterystycznych dla określonych regionów	Ochrona istniejących i odtwarzanie zdegradowanych obszarów tradycyjnej gospodarki pasterskiej oraz upraw sadowniczych i innych właściwych dla obszaru Parku. Realizacja programów rolno-środowiskowo-klimatycznych zgodnych z tradycjami hodowli i upraw	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	rolnicy, ZPKWŚ
Zanikanie charakterystycznego przestrzennego układu pól, zadrzewień oraz miedz, w postaci szachownicy pól, układu łanowego, niwowego itp., stanowiącego wyróżnik regionu –	Dążenie do ograniczania rozpraszania zabudowy degradującej tradycyjny górski krajobraz rolny, w szczególności związany z łąkowo-pastwiskową gospodarką pasterską. Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych Beskidu Małego w zakresie typów upraw, rozłogów pól, łąk i pastwisk, zadrzewień i innych elementów wyposażenia wnętrza krajobrazowych określających tradycyjny charakter krajobrazu. Zachowanie tradycyjnych typów rozłogu pól, łąk i pastwisk przy podziałach i scalaniu nieruchomości	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	rolnicy, gminy, starostwa powiatowe

tekstury i faktury krajobrazu			
Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	<p>Dążenie do ograniczania rozproszenia zabudowy poza terenami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planie ogólnym gminy.</p> <p>Dążenie do ograniczania rozproszenia zabudowy na stokach gór, z wyjątkiem obiektów turystycznych, w tym zwłaszcza schronisk oraz obiektów związanych z bezpieczeństwem publicznym.</p> <p>Realizacja nowej zabudowy w lukach istniejącej jako kolejne linie zabudowy i w nawiązaniu do historycznych układów jednostek osadniczych.</p> <p>Niedopuszczanie do realizacji nowych stacji narciarskich i rozbudowy istniejących.</p> <p>Zastosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego standardów architektoniczno-urbanistycznych nawiązujących do lokalnych form architektonicznych (bryła, materiały, pokrycie dachowe, ogrodzenia, zieleń przydomowa).</p> <p>Objęcie wszystkich nieleśnych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, opracowywanymi dla całych jednostek osadniczych.</p> <p>Zwiększenie nadzoru przez powiatowych inspektorów nadzoru.</p> <p>Zachowanie cech architektury regionalnej poprzez tworzenie odpowiednich podstaw prawa miejscowego oraz ich promocję.</p> <p>Opracowanie katalogu obiektów i cech regionalnych oraz ich promocja</p>	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, starostwa powiatowe, właściciele i użytkownicy nieruchomości, ZPKWŚ
Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	<p>Rekomendacje i wnioski jak dla zagrożenia: Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu.</p> <p>Ochrona cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przed przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Ochrona charakterystycznych, cennych cech ekspozycji czynnej i biernej, w tym punktów widokowych i przedpoli ekspozycji</p>	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, WKZ, starostwa powiatowe, ZPKWŚ
Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów	Przeciwdziałanie lokalizacji nowych antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem wielokubaturowych obiektów hotelarskich i sportowo-rekreacyjnych o objętości powyżej 5000 m ³	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669,	gminy, starostwa powiatowe, ZPKWŚ

wysokościowych i obszarowych		1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	
Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	Niedopuszczanie sytuowania reklam LED. Niedopuszczanie do lokalizacji urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych. Ograniczenia wielkości reklam i szyldów na terenach zabudowanych do 2 m ² Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych jak np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, właściciele nieruchomości, ZPKWŚ
Zarastanie roślinnością drzewiastą i krzewiastą ostańców skalnych i ruin zamków oraz muraw kserotermicznych, zamykanie komponowanych historycznych widoków, panoram i wnętrz krajobrazowych itp.	Dążenie do odświeżania widoku na cenne przyrodniczo lub historycznie-kulturowo obiekty, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeb ochrony innych walorów miejsca	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, właściciele nieruchomości, WKZ, ZPKWŚ, Lasy Państwowe
Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	Ochrona, odtwarzanie i kultywowanie tradycyjnych form zagospodarowania przestrzennego typowych dla obszarów górskich. Przeciwdziałanie metodami planistycznymi i administracyjnymi degradacji cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów górskich	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, właściciele nieruchomości, ZPKWŚ, kościoły, lokalne stowarzyszenia i fundacje

Hałas komunikacyjny i przemysłowy	Ograniczanie metodami organizacyjnymi, planistycznymi i technicznymi hałasu z głównych dróg Parku, z uwzględnieniem potrzeby ochrony walorów przyrodniczo-krajobrazowych	1660, 1663, 1668, 1669	zarządcy dróg
Zanieczyszczenie terenu odpadami	Odpowiednia organizacja systemu zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych, z obiektów usługowych i produkcyjnych. Zebranie i wywiezienie odpadów deponowanych na nieużytkach i w lasach; ograniczenie możliwości dojechanie do miejsc nielegalnego deponowania odpadów	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, właściciele nieruchomości, Lasy Państwowe, rolnicy, ZPKWŚ
Zanieczyszczenie powietrza	Ograniczanie niskiej emisji poprzez promowanie bezemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła. Kontrola paliwa i procesów spalania. Wzmocnienie finansowych zachęt dla wymian źródeł ogrzewania	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, właściciele nieruchomości, fundusze celowe ograniczania emisji
Zanieczyszczenie wód	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku, ze szczególnym uwzględnieniem budowy systemów oczyszczania ścieków. Kontrola szczelności szamb oraz wywozu ścieków z gospodarstw domowych. Ograniczenia do niezbędnego minimum stosowania nawozów sztucznych, płynnych nawozów naturalnych i pestycydów. Promocja rolnictwa ekologicznego i pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych. Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych o szerokości co najmniej 5 m, poprzez odstąpienie od ich użytkowania i umożliwienie naturalnej sukcesji roślinności rodzimej, z wyłączeniem cennych siedlisk łąkowych wymagających ekstensywnego użytkowania. Regularne kontrole stanu czystości wód	1373, 1378, 1379, 1385, 1387, 1388, 1389, 1390, 1396, 1472, 1587, 1591, 1593, 1597, 1660, 1663, 1664, 1666, 1668, 1669, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1681, 1682, 1683, 1685, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1694, 1695, 1698, 1699, 1700, 1703	gminy, rolnicy, WIOŚ

Rekomendacje i wnioski planistyczne odnoszące się do krajobrazów priorytetowych położonych w obrębie omawianego obszaru chronionego zawarte są w odpowiednich kartach krajobrazów priorytetowych (Tom II Audytu krajobrazowego woj. śląskiego).

Rekomenduje się uwzględnienie w obrębie stref ochrony krajobrazów wyznaczanych w ramach planu ochrony parku krajobrazowego, terenów otwartych położonych w granicach krajobrazów priorytetowych, a szczególnie stanowiących przedpola ekspozycji, osie widokowe oraz punkty i ciągi widokowe, w tym wskazanych w ramach charakterystyki na mapie walorów fizjonomicznych.